

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag
De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum

2 november 2012

Betreft

Beantwoording Kamervragen Voortgang van Natura 2000

Directoraat - Generaal

Natuur & Regio

Programmadirectie Natura 2000

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73

2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180

2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

0000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/eleni

Ons kenmerk

DGNR-PDN2000/ 12313283

Uw kenmerk

2012Z15472

Geachte Voorzitter,

Bij deze stuur ik u de beantwoording van de Kamervragen van lid Van Veldhoven (D66) met betrekking tot de voortgang van Natura 2000 (ingezonden 30 augustus 2012).

1

Herinnert u zich de motie Koopmans - Van Veldhoven? 1)

Antwoord

Ja.

2

Hoeveel van de Nederlandse Natura 2000-gebieden zijn definitief aangewezen?

Antwoord

Er zijn 58 gebieden definitief aangewezen.

3

Directoraat-generaal Natuur & Regio
Programmadirectie Natura 2000

DGNR-PDN2000/ 12313283

Heeft u in navolging van de kritiek van de Europese Commissie op het tempo van de aanwijzing van de Nederlandse Natura 2000-gebieden na april vorig jaar nader gecorrespondeerd met de Europese Commissie over de definitieve aanwijzing van de Nederlandse Natura 2000-gebieden? Zo ja, kunt u een afschrift van deze brieven openbaar maken?

Antwoord

Hierover heeft geen nadere correspondentie met de Europese Commissie plaatsgevonden. Wel is er op ambtelijk niveau recent gereageerd op een verzoek van de Europese Commissie aan de lidstaten om een stand van zaken van de voortgang rondom aanwijzingsbesluiten te geven.

Directoraat-generaal Natuur & Regio

Programmadiirectie Natura 2000

DGNR-PDN2000/ 12313283

4

Wat is op dit moment de stand van zaken voor wat betreft het afronden en vaststellen van de beheerplannen voor de Nederlandse Natura 2000-gebieden?

Antwoord

Momenteel zijn voor 3 gebieden de beheerplannen definitief vastgesteld. Daarnaast zijn voor 5 gebieden de ontwerpbeheerplannen vastgesteld en is de inspraakprocedure afgerond. Voor één beheerplan is het ontwerpbeheerplan vastgesteld en deze ligt momenteel ter inzage. De rest van de beheerplannen zijn in verschillende stadia van formele afronding. In de beheerplannen worden de maatregelen die voortvloeien uit de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) opgenomen. Conform de motie Lodders / Koopmans (Kamerstuk 32 670, nr. 50) heb ik de provincies opgeroepen om vaart te maken met de beheerplannen. Formele vaststelling van beheerplannen kan plaatsvinden nadat desbetreffende gebieden definitief zijn aangewezen.

5

Heeft u overleg gepleegd met de provincies voordat u de complementaire doelen voor Natura 2000-gebieden schrapt? Zijn er provincies of terreinbeherende organisaties die bezwaar hebben aangetekend tegen deze wijziging?

Antwoord

Het schrappen van complementaire doelen is kabinetsbeleid wat besproken is met uw Kamer en daarbij ook geaccordeerd is. Vanuit mijn verantwoordelijkheid voor de aanwijzingsbesluiten heb ik de provincies op verschillende momenten in het proces betrokken.

Tot en met 13 september 2012 heeft het wijzigingsbesluit waarmee de complementaire doelen uit de reeds definitieve aanwijzingsbesluiten worden verwijderd ter inspraak gelegen. De inspraakreacties worden nu bezien.

6

Worden er maatregelen getroffen om het herstel van de soorten dieren en planten met een landelijke hersteldoelstelling waarvoor de complementaire doelen vervallen, zoals de Noordse woelmuis, buiten deze Natura 2000-gebieden te borgen, en wat zijn de extra kosten om deze doelen buiten deze Natura 2000-gebieden te realiseren?

Antwoord

Ook na het schrappen van deze complementaire doelen kunnen deze soorten en habitattypen meeliften op de maatregelen die in de Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld ten behoeve van andere Natura 2000-waarden, worden genomen.

Directoraat-generaal Natuur & Regio

Programmadirectie Natura 2000

DGNR-PDN2000/ 12313283

De verplichting vanuit Natura 2000 om de gunstige staat van instandhouding te bereiken reikt sowieso verder dan alleen inspanning in de gebieden. De gebieden dragen voor de meeste soorten en habitattypen hier wel voor een groot deel aan bij. Ook buiten de Natura 2000-gebieden profiteren soorten van bijvoorbeeld EHS-beleid en agrarisch natuurbeheer.

Via het onderhandelingsakkoord Natuur is met provincies afgesproken dat zij binnen de EHS verantwoordelijk zijn voor het inzetten van de beschikbare financiële middelen ten behoeve van het realiseren van internationale doelstellingen.

Buiten de EHS ligt, voor zover deze waarden hier voorkomen, deze verantwoordelijkheid vanaf 2014 bij het Rijk. Ik breng momenteel dan ook in kaart wat de beleidsopgave hierin is, wat agrarisch natuurbeheer daar bijvoorbeeld aan bij kan dragen en of eventueel extra inzet noodzakelijk is.

7

Bij welke van de Natura 2000-gebieden is er sprake van stikstofknelpunten, en in welke van deze gebieden dreigt daardoor de komende jaren een significante verslechtering op te treden?

Antwoord

In 133 van de 163 Natura 2000-gebieden is er in enigerlei mate sprake van stikstofproblematiek, waarbij maatregelen nodig zijn. In de PAS is in beeld gebracht dat in ieder geval voor 128 van deze 133 gebieden maatregelen voorhanden zijn om deze verslechtering te stoppen en verbetering in gang te zetten. Voor 5 gebieden wordt nog naar een oplossing gezocht.

In het kader van de PAS worden afspraken over dekking en uitvoering van de maatregelen gemaakt waarmee verslechtering kan worden tegengegaan. Door het tijdig nemen en uitvoeren van alle benodigde emissiebeperkende maatregelen en inrichtings- en beheermaatregelen, wordt in de gebieden waar sprake is van een stikstofprobleem een verdere verslechtering tot staan gebracht. Hiervoor is ook de financiële dekking van maatregelen van belang. Afspraken hierover worden binnen de PAS gemaakt voor de eerste PAS-periode (6 jaar). Ook voor daarna is financiële borging van belang om ontwikkelingsruimte beschikbaar te kunnen blijven stellen. Voor verdere informatie over de financiering van Natura 2000/ PAS verwijs ik u naar mijn recente brief over dit onderwerp.

Directoraat-generaal Natuur & Regio
Programmadirectie Natura 2000

DGNR-PDN2000/ 12313283

8

Bij welke van de Natura 2000-gebieden is er sprake van knelpunten op vlak van verdroging, en in welke van deze gebieden dreigt daardoor de komende jaren een significante verslechtering op te treden?

Antwoord

In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof is samen met de provincies voor 133 van de Natura 2000-gebieden het benodigde maatregelenpakket om verslechtering te voorkomen in beeld gebracht. Er zijn ongeveer 100 Natura 2000-gebieden waar in het kader van de PAS ook hydrologische maatregelen genomen moeten worden. In het merendeel van die gebieden gaat het in eerste instantie om anti-verdrogingsmaatregelen. Voor de overige 30 Natura 2000-gebieden die niet in het kader van de PAS zijn gezien, is dit in ongeveer 20 gevallen aan de orde.

Wanneer de PAS-maatregelen en andere hydrologische maatregelen zoals opgenomen in de beheerplannen, worden genomen en uitgevoerd, voorziet ik geen verslechtering in deze gebieden.

(w.g.) dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

1) Kamerstuk 30 825, nr. 180